

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ КОМПЕТЕНЦІЇ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ У ГАЛУЗІ МИТНОЇ СПРАВИ

ТЕРЕЩУК Юрій Вікторович - кандидат юридичних наук, заступник начальника Буковинської митниці Держмитслужби

ORCID: 0009-0006-3082

УДК 342.9

DOI 10.32782/EP.2022.3.38

Компетенція митних органів як органів виконавчої влади, являючись елементом їх правового статусу, визначаючи місце та призначення митних органів в загальній системі державних органів, – це система владних повноважень, функцій та завдань, що покладені державою на митні органи, в їх нерозривному зв'язку між собою.

Як свідчить практика, ефективність діяльності державних органів, в тому числі митних органів, в значній мірі залежить від правильності та точності визначення їхньої компетенції.

Аргументовано, що митні органи України – це органи виконавчої влади, які регулюють суспільні відносини, що виникають, розвиваються та припиняються в галузі митної справи.

Стаття присвячена розгляду питань, що стосуються дослідження наукових підходів щодо поняття компетенції митних органів у галузі митної справи, а також визначення її особливостей.

Обґрунтовано, що компетенція системи митних органів має складний збірний характер. Вона складається з компетенції, що є у структурних підрозділів, оскільки розподіл праці передбачає і розподіл компетенції. Жоден територіальний митний орган неспроможний мати всіх за обсягом повноважень, яким характеризується система цих органів.

Кожна ланка системи митних органів наділяється самостійною компетенцією щодо реалізації функцій та завдань, покладених на

неї, а також повноваження кожного органу слід розглядати у загальній системі прав та обов'язків митних органів.

На основі аналізу наукових поглядів щодо трактування поняття «компетенція» автором зроблено висновок, що всі вони дотримуються тієї точки зору, що будь-який орган виконавчої влади наділений предметами відання та повноваженнями, спрямованими на вирішення та виконання покладених на нього завдань та функцій.

У статті автором подано визначення компетенції митних органів.

Ключові слова: компетенція, повноваження, професійна компетентність, митні органи, органи влади, митна справа.

Постановка проблеми

Визначення компетенції органу виконавчої влади у відповідній сфері діяльності та її юридичне закріплення має важливе науково-практичне значення, оскільки відсутність чіткої регламентації прав та обов'язків органів та їх посадових осіб веде до порушення законності та зниження відповідальності за прийняте рішення.

Питання компетенції органів управління є одним із найважливіших питань державного будівництва. Як свідчить практика, ефективність діяльності державних органів в значній мірі залежить від правильності та точності визначення їхньої компетенції.

Компетенція являється необхідною складовою правового статусу органів державної влади, яка вказує на те, чим займа-

ється той чи інший орган державної влади, і чітко визначає його функціональну діяльність в процесі виконання задач та функцій держави. В сучасних умовах, комплексне визначення компетенції органів влади, в тому числі митних органів, має надзвичайно науково-практичне значення як для держави в цілому, так і для громадян зокрема. Позаяк відсутність чіткого закріплення прав та обов'язків митних органів та їх посадових осіб може призвести до порушення законності, безвідповідальності за невиконання чи неналежне виконання своїх обов'язків, за прийняті рішення. По відношенню до митних органів питання визначення поняття та особливостей компетенції має вагоме значення, оскільки вони здійснюють цілий масив різноманітних за характером функцій. Митні органи згідно чинного законодавства наділяються державно-владними повноваженнями, реалізація яких передбачає самостійне здійснення як правотворчої діяльності, так і правозастосовної діяльності. Однак, митні органи самостійні лише в певних межах, які регулюються державою шляхом надання їм відповідної компетенції.

Враховуючи те, що компетенція є одним із ключових елементів правового статусу будь-якого органу виконавчої влади, в тому числі і митних органів, та визначити її можна лише за умови попереднього з'ясування основних функцій і завдань, що покладені на митні органи, то вбачається за доцільне з'ясувати поняття та особливості компетенції даних органів у галузі митної справи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Науково-теоретичну базу для написання даної статті склали праці: В.Б. Авер'янов, В. Андрійв, Ю.П. Битяк, Ю.В. Георгієвський, А.А. Назарко, В.П. Науменко, М.М. Потіп, О.С. Почанська, Д.В. Приймаченко, С.Г. Серьогіна, О.П. Сікорський та ін.

Формулювання мети статті

Метою даної статті є дослідження наукових підходів щодо поняття компетенції митних органів у галузі митної справи, а також визначення її особливостей.

Виклад основного матеріалу дослідження

Правовий статус органу виконавчої влади, уповноваженого в галузі митної справи, визначається його компетенцією. Дослідження компетенції митних органів передбачає звернення до відповідного понятійного апарату – визначення поняття «компетенції» загалом.

Насамперед слід зазначити, що саме слово «компетенція» походить від латинського «competere» – домагатися, відповідати, підходити. Тобто означає коло повноважень якогось органу чи посадової особи; проблема, про яку в кого-небудь багато інформації, що дає змогу фахово її розв'язати [1, с. 541].

Термін «компетенція» використовується як у публічному (наприклад, компетенція органу державної влади, компетенція органу місцевого самоврядування, компетенція оперативного штабу), так і в приватному праві (наприклад компетенція загальних зборів товариства з обмеженою відповідальністю, компетенція органів управління некомерційних організацій, компетенція органів управління виробничих кооперативів, компетенція перших зборів кредиторів). Використання зазначеного терміна пов'язане, зазвичай, з регламентацією управлінської діяльності. Такий підхід традиційний: поняття компетенції використовується для позначення обсягу питань, що вирішуються тією чи іншою управлінською структурою (яка не обов'язково є суб'єктом права).

Орган виконавчої влади, як ланка державного апарату, здійснює в межах своєї компетенції виконавчу і розпорядчу діяльність з метою реалізації функцій держави. А тому на практиці необхідно правовими засобами забезпечити його основні позиції (правовий статус) як суб'єкта державного управління. У цьому полягає одна з гарантій якості та ефективності діяльності органів виконавчої влади.

Варто зазначити, що в науковій літературі існують різноманітні тлумачення щодо поняття «компетенції».

У юридичній енциклопедії науковцями закріплено визначення компетенції як сукупності встановлених прав і обов'язків в офіційній – юридичній чи неюридичній

– формі, тобто повноважень будь-якого органу або посадової особи, які визначають можливості даного органу або посадової особи приймати обов'язкові до виконання рішення, організовувати та контролювати їх виконання, вживати в необхідних випадках заходи відповідальності тощо [2, с. 196].

Так, у науковій літературі зазначається, що однією із основних властивостей органів державної виконавчої влади, місцевого самоврядування та їх посадових осіб виступає компетенція. Учені-адміністративісти з цього приводу відзначають, що компетенція відіграє значну роль у встановленні місця конкретного органу з-поміж інших органів державної влади, а також являється специфічним засобом (формою) суспільного поділу праці з професійного управління державою, її владними органами та суспільством [3, с. 266].

В.Б. Авер'янов зазначає, що «за своєю природою компетенція органів виконавчої влади – це юридичне відображення (опосередкування) покладених на них функцій у спеціальних, так званих компетенційних (або статусних), нормативно-правових актах шляхом закріплення цілей, завдань і необхідного для їх реалізації комплексу прав та обов'язків, тобто державно-владних повноважень» [4, с. 265]. Такого роду трактування поняття компетенції органу виконавчої влади доцільно використати і при характеристиці діяльності митних органів у галузі митної справи, тому що ним якнайповніше відображаються усі складники даної організаційно-правової категорії.

У своїй роботі Ю.В. Георгієвський зазначає, що поняття компетенції органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування є покладення відповідно до закону певного обсягу публічних прав, реалізація яких спрямована на досягнення встановлених законодавством цілей функціонування зазначених органів [5, с. 35].

Досліджуючи компетенцію органу виконавчої влади як організаційно-правову категорію О.П. Сікорський дійшов до висновку, що вона є сукупністю його предметів відання та владних повноважень, які передбачені законодавством або іншими нормативно-правовими актами, шляхом реалізації яких

орган виконавчої влади здійснює свою діяльність. При цьому «предмет відання» (підвідомчість) та владні повноваження (права й обов'язки) автор відносить до основних елементів компетенції [6, с. 54].

Подібне твердження підтримує і дослідник Ю.П. Битяк, який розглядає «компетенцію як певний обсяг державної діяльності, покладений на конкретний орган, або коло питань, передбачених законодавством, іншими нормативно-правовими актами, які він має право вирішувати у своїй діяльності» [7, с. 70].

За своєю структурою компетенція, як зауважує М.М. Потіп, складається з основних (повноваження та предмет відання) та організаційних (призначення органу, професіоналізм посадових осіб, встановлення мети та завдань) елементів влади, які у своєму взаємозв'язку надають можливість якісно виконувати функції, що покладені на органи державної виконавчої влади та місцевого самоврядування [8, с. 35].

Таким чином, під компетенцією слід розуміти сукупність прав та обов'язків органу державної влади, посадової особи, що закріплена за ними відповідними нормативно-правовими актами.

Усі складові елементи компетенції внутрішньо єдині та узгоджені. Тому права та обов'язки, що становлять «повноваження» тісно взаємопов'язані з предметом їх відання. З'ясовуючи предмет відання відповідного органу влади ми відповідаємо на запитання: у якій сфері він має право діяти? З'ясовуючи права та обов'язки даного органу, ми вказуємо на межі можливостей даного органу в тій чи іншій сфері суспільних відносин.

Варто відзначити також і те, що окремі науковці співвідносять компетенцію з повноваженнями [4, с. 192].

Так, співвідношення компетенції та повноважень органів управління, як зазначає О.С. Почанська, визначається найчастіше таким чином: компетенція є сукупністю юридично встановлених повноважень (прав та обов'язків) конкретного суб'єкта, що відображає його місце у системі зв'язків з іншими суб'єктами адміністративних правовідносин; компетенція є колом повноважень

організації, установи, закладу [9, с. 255]. Тобто, звідси випливає, що повноваження є основним складником компетенції, його обсяг залежить від декількох обставин: визначення місця, яке відповідний орган влади займає в ієрархічній системі публічного управління, організаційно-правового виду даного органу, його взаємовідносин з іншими органами влади.

У своїй роботі М. Андрійв визначає такі способи набуття повноважень, як: встановлення компетенції: централізація – здійснення функцій лише центральними органами; нормативне закріплення предметів відання, прав і обов'язків; децентралізація – передача частини функцій нижчим і місцевим органам; делегування – узгоджене взаємне передання повноважень органам різного рівня; субсидіарність – взаємодоповнювальна діяльність різних ланок влади й управління; деконцентрація – розподіл функцій управління за горизонталлю і вертикаллю, включаючи функціональні аспекти [10, с. 3].

Однак, С.Г. Серьогіна у своїй роботі вказує на відмінності термінів «компетенція» й «повноваження», а також на їх співвідношення: «визначення компетенції тільки як предметів відання є недостатнім, оскільки неможливо встановити компетенцію органу, не окресливши конкретні можливості його поведінки в публічних відносинах, його права й обов'язки, які іменуються повноваженнями. Таким чином, компетенція органів публічної влади являє собою сукупність закріплених у нормативно-правових актах предметів відання та повноважень органів публічної влади, шляхом встановлення яких фіксується обсяг та зміст діяльності владних суб'єктів» [11, с. 46]. Отож, повноваження становлять саме ті права та обов'язки, якими наділений суб'єкт правовідносин.

Повноваження митних органів складаються: з формулювання вимог у формі правових актів; із забезпечення виконання цих вимог шляхом використання заходів виховання, переконання, заохочення; із матеріального забезпечення цих вимог; із захисту даних вимог від можливих порушень за допомогою примусової сили держави.

Поняття «повноваження» охоплює одночасно і права, і обов'язки органу виконавчої влади. Права являються мірою можливої поведінки, а обов'язки – мірою його необхідної поведінки.

Для визначення компетенції органу влади необхідно: визначити місце органу у загальній системі виконавчої влади, його рівень; визначити «межі ведення» органу виконавчої влади, тобто окреслити сферу суспільних відносин, що регулюється даним органом, а також перерахувати об'єкти, які безпосередньо йому підпорядковані; визначити коло задач, що покладаються державою на даний орган виконавчої влади; перерахувати управлінські функції, які покладені державою на даний орган виконавчої влади, безпосередньо до предмета відання органу; визначити сукупність прав та обов'язків органу та його посадових осіб при виконанні покладених на орган функцій, тобто визначити міру можливої поведінки даного органу та його посадових осіб при виконанні своїх функцій (права), а також міру їх належної поведінки (обов'язки).

Митні органи України – це органи виконавчої влади, які регулюють суспільні відносини, що виникають, розвиваються та припиняються в галузі митної справи. Реалізація заходів щодо здійснення митної справи в державі являється основним завданням українських митних органів.

Таким чином, компетенція митних органів – це сукупність функцій і повноважень (прав і обов'язків) стосовно реалізації митної політики.

Державою окреслено компетенцію митних органів шляхом видання правових норм, що, зазвичай, містяться в численних законодавчих актах.

Поняття «професійна компетентність» нерозривно пов'язане з митною діяльністю.

Компетентність митного службовця передбачає систему спеціальних знань і навичок, властивих митнику і під час виконання обов'язків на конкретній посаді. Складний характер професійної діяльності митників обумовлений глибокими знаннями економічних процесів, митного законодавства, навичками та вміннями здійснення митних процедур, здатністю передбачати дії осіб,

які порушують митні правила, тобто їх професійною відповідальністю. До особистих якостей, властивих персоналу митних органів, слід віднести чесність, стриманість, самокритичність, інтелектуальність, лояльність та багато інших, що зумовлюють рівень професійної компетенції. Під професійною чесністю прийнято розуміти дотримання положень Конституції України, Митного кодексу, та інших документів, які регламентують службову діяльність. Принциповість посадових осіб митних органів визначається ступенем реалізації професійних принципів та професійної політики, проголошених у спеціальних документах організації, а стриманість виявляється у вмінні та готовності йти назустріч гострим ситуаціям та успішно їх вирішувати.

У своїй роботі Д.В. Приймаченко зазначає, що виходячи з аналізу компетенційних норм митних органів, які займають різні ланки в системі митної служби України засвідчує те, що компетенція органів та їх посадових осіб має територіальні межі. Наприклад, регіональна митниця діє на відповідній території закріпленого за нею регіону, а митниця – в межах території, що визначена спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі митної справи [12, с. 128].

Виключна компетенція митних органів України з питань реалізації митної справи, як відзначають окремі дослідники, проявляється в тому, що митні органи України безпосередньо здійснюють митну справу. У своїй діяльності дані органи взаємодіють з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами. До того ж, в службову діяльність митних органів України заборонено втручатися органам державної влади, органам місцевого самоврядування, установам, організаціям та громадянам, крім випадків, передбачених законодавством України [13, с. 2].

Традиційні складові митної справи України на думку А.А. Назарко, простежуються в операційних, управлінських, допоміжних, професійних (поведінкових) компетенціях митних органів України, що побудовані на

професійній компетентності та компетенції їх посадових осіб та працівників [14, с. 176].

Так, операційні компетенції становлять: визначення митної процедури при поміщенні товарів до того чи іншого митного режиму; митне оформлення товарів та транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України (обробка митної декларації); заходи митно-тарифного регулювання; заходи офіційного контролю; заходи з перевірки достовірного визначення та дотримання преференційних та звичайних правил країни походження товарів; заходи з перевірки числового значення декларованої митним органам митної вартості імпортованих або експортованих товарів; заходи з перевірки достовірності обрання декларантом кваліфікаційного коду відповідно до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності; сприяння захисту прав інтелектуальної власності; експертна (дослідницька) діяльність у митній сфері зі складних та спірних питань, що виникають під час митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України; митний контроль товарів та транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України; інтегроване управління кордоном, контроль за доставкою товарів під митним забезпеченням у місця прибуття на митній території України, митний постаудит контроль; управління й керування системою ризиків під час здійснення митного контролю та митного оформлення тощо [15, с. 5].

Допоміжні компетенції становлять наступне: кадрове забезпечення, знання законодавства України з питань митної справи, супроводження інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем та технологій, контроль за використанням бюджетних коштів, технічне обслуговування обладнання та майна, управління системою підвищення рівня професійної підготовки компетентності, формування інформаційної політики, управління даними, управління документообігом, обробка інформації, організація заходів, організація планово-фінансової роботи тощо [14, с. 176].

В свою чергу, до управлінських компетенцій, відносять такі: прийняття рішень, ведення службових переговорів, стратегічне планування, проведення службових нарад та зустрічей, управління колективом, управління конфліктами, управління змінами тощо [14, с. 176].

Отже, професійна компетентність посадових осіб та окремих працівників митних органів України – це інтегральна характеристика професійних та особистісних їхніх якостей на основі набутих ними знань, вмінь, навичок та досвіду у професійній діяльності, які сприяють ефективним управлінським рішенням організаційних завдань у галузі митної справи.

У змісті будь-якої нормативної моделі взаємовідносин ключове місце належить, як відзначають окремі дослідники, схемам розподілу цілей, завдань, функцій та повноважень, позаяк відповідно до них, в першу чергу, будуються фактичні стосунки структурних одиниць як по вертикалі, так і по горизонталі. Тому їх скорочено іменують як «схеми взаємодії» в апараті управління [16, с. 65-66]. Практичне значення для потреб правового регулювання управлінських структур має відносно самостійне виділення схем взаємодії. Адже визначення даних схем безпосередньо пов'язане із встановленням компетенції окремих органів управління. Таким чином держава здійснюється розподіл праці між ними, визначаючи, при цьому, конкретну роль кожного органу та забезпечуючи узгодженість їхніх дій.

Власне розподіл праці означає не лише заборону відповідному органу виходити за межі належної йому компетенції, але й заборону іншим органам держави втручатись у сферу діяльності даного органу, за винятком випадків, передбачених законодавством. Дані теоретичні положення знайшли своє практичне закріплення у ст. 6 Конституції України, відповідно до якої органи держави здійснюють свої повноваження у встановлених Основним законом межах та відповідно до законів України [17].

Держава в особі уповноважених нею органів визначає компетенцію митних органів шляхом видання відповідних правових

норм, які знайшли свої закріплення у багатьох нормативно-правових актах.

Варто зазначити, що компетенція митних органів закріплена на законодавчому рівні. Так, основним документом, яким закріплено повноваження митних органів, є Митний кодекс України, згідно ст. 4 якого, одним із принципів митного регулювання є принцип виключних повноважень митних органів щодо здійснення митної справи [18].

Крім того, повноваження містяться і в законах, якими регулюються окремі аспекти митної справи.

Відповідно до положення про Державну митну службу України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 227 [19], закріплено основні повноваження Державної митної служби України.

Тобто, базові джерела компетенції складають Конституція України та закони. Деталізується компетенція і у підзаконних актах (статутах, положеннях, регламентах). Виключна компетенція – особливі повноваження, що надаються для функціонування в особливих умовах (надзвичайного або воєнного стану).

Владні повноваження митних органів є тим ключовим елементом, який визначає їх компетенцію. Поняття «повноваження» вказує на те, які правові можливості має митний орган для вирішення окреслених компетенцією завдань.

Висновки

Отже, виходячи з проаналізованих вище наукових поглядів щодо тлумачення поняття «компетенція», можна зробити висновок, що всі вони дотримуються тієї точки зору, що будь-який орган виконавчої влади наділений предметами відання та повноваженнями, спрямованими на вирішення та виконання покладених на нього завдань та функцій. У встановленні компетенції особливе значення надається індивідуалізації повноважень, якими наділяються органи державного управління певною сферою діяльності та завдяки якій визначається місце органу у загальній системі державної влади. Компетенція уповноваженого органу є гарантією дотримання законності своєї діяльності, мі-

німізує можливість ухилення від реалізації своїх повноважень або їх перевищення.

Компетенція системи митних органів має складний збірний характер. Вона складається з компетенції, що є у структурних підрозділів, оскільки розподіл праці передбачає і розподіл компетенції. Жоден територіальний митний орган неспроможний мати всіх за обсягом повноважень, яким характеризується система цих органів.

Кожна ланка системи митних органів наділена самостійною компетенцією щодо реалізації функцій та завдань, покладених на неї, а також повноваження кожного органу слід розглядати у загальній системі прав та обов'язків митних органів.

Держава надає митним органам встановлені повноваження для виконання покладених на них функцій і вирішення поставлених перед ними завдань. Повноваження митних органів складаються із сукупності їх прав по відношенню до управляючих об'єктів та зобов'язань перед державою, встановлюються державою, реалізуються шляхом конкретних правовідносин і мають просторові межі. Митні органи не вправі ні відмовитися від реалізації своєї компетенції, ні виходити за її межі.

Комплекс прав та обов'язків визначає компетенцію митного органу і являє собою міру юридично можливої або юридично необхідної діяльності.

Повноваження митних органів втілюються у компетенції митного органу, закріпленій відповідним нормативно-правовим актом.

На наш погляд, компетенція митних органів – це система державно-владних повноважень митних органів, що закріплені у відповідних нормативно-правових актах та спрямовані на вирішення і виконання покладених на них завдань, функцій у галузі митної справи.

Література

1. Словник іношомовних слів: 23 000 слів та термінологічних словосполучень. Укладач Л.О. Пустовіт та ін. К.: Довіра. 2000. 1018 с.

2. Юридична енциклопедія: в 6 т. редкол.: Ю. С. Шемшученко (голова) та ін. К.:

Українська енциклопедія. 2001. Т. : К–М. 792 с.

3. Міжнародна поліцейська енциклопедія: у 10 т. відп. ред. Ю. І. Римаренко, Я. Ю. Кондратьєв, Є. М. Моїсєєв, В. Я. Тацій, Ю. С. Шемшученко. Х. 2006. Т. III. Поліцейський менеджмент: історія та сучасність.

4. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: у 2 т. Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). К.: Юридична думка. 2004. Т. 1. Загальна частина. 584 с.

5. Георгієвський Ю. В. Про визначення компетенції органів державної влади та органів місцевого самоврядування як правового явища. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2016. № 21. С. 34-36.

6. Сікорський О. П. Поняття концепції органу виконавчої влади. *Гуманітарний вісник НУК*. Миколаїв: НУК. 2012. Вип. 5. С. 52-54.

7. Адміністративне право України. Битяк Ю. П., Гарашук В. М., Дьяченко О. В. та ін.; за ред. Ю. П. Битяка. К.: Юрінком Інтер. 2006. 544 с.

8. Потіп М. М. Щодо сутності компетенції органів державної виконавчої та місцевого самоврядування. *Право і суспільство*. 2012. № 6. С. 32-35.

9. Почанська О. С. Компетенція як ключовий елемент адміністративно-правового статусу суб'єктів забезпечення прав громадян, засуджених до позбавлення волі в Україні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2017. № 4 (79). С.250-256.

10. Андрійв М. Поняття та структура компетенції органів публічної влади. *Теорія та практика державного управління*. 2017. 2(57). С. 1-8.

11. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: підручник для студентів вищих навчальних закладів. За ред. С. Г. Серьогіної. Харків: Право. 2005. 256 с.

12. Приймаченко Д. В. Компетенція митних органів у сфері реалізації митної політики: сучасний стан. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2011. №1. С. 126-130.

13. Науменко В. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

В. Науменко, П. Пашко, В. Руссов. К.: Знання. 2004. 56 с.

14. Назарко А. А. Митні компетенції митних органів України. «Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів ХХІ століття» (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права): у 2 т.: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 червня 2022 р.) За загальною редакцією С. В. Ківалова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика». 2022. Т. 2. С. 176-179.

15. Словник митних компетенцій: Державна митна служба України. К. 2021. 118 с.

16. Державне управління: навчальний посібник. А. Ф. Мельник та ін. К.: Знання-Прес. 2003. 343 с.

17. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

18. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 44-45, № 46-47, 48. Ст. 552.

19. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 227. Офіційний вісник України. 2019. № 26. Ст. 10.

CONCEPTS AND CHARACTERISTICS OF COMPETENCE CUSTOMS AUTHORITIES OF UKRAINE IN THE FIELD OF CUSTOMS AFFAIRS

The competence of customs authorities as bodies of executive power, being an element of their legal status, determining the place and purpose of customs

authorities in the general system of state authorities, is a system of powers, functions and tasks assigned by the state to customs authorities, in their inextricable connection between by myself

As practice shows, the effectiveness of the activities of state bodies, including customs bodies, largely depends on the correctness and accuracy of the definition of their competence.

It is argued that the customs authorities of Ukraine are the bodies of the executive power that regulate public relations arising, developing and ending in the field of customs affairs.

The article is devoted to the consideration of issues related to the study of scientific approaches to the concept of the competence of customs authorities in the field of customs affairs, as well as to the definition of its features.

It is substantiated that the competence of the system of customs authorities has a complex collective nature. It consists of the competence that structural units have, since the division of labor also involves the division of competence. No territorial customs body is capable of having all the powers that characterize the system of these bodies.

Each link of the system of customs authorities is given independent competence for the implementation of the functions and tasks assigned to it, as well as the powers of each authority should be considered in the general system of rights and duties of customs authorities.

Based on the analysis of scientific views on the interpretation of the concept of «competence», the author concluded that all of them adhere to the point of view that any body of executive power is endowed with subjects of responsibilities and powers aimed at solving and fulfilling the tasks and functions assigned to it.

In the article, the author defines the competence of customs authorities.

Key words: *competence, authority, professional competence, customs authorities, authorities, customs affairs.*